

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 3. marca 1942-XX

Cena posamezni številki 0'60

Proračun Zbornice za TI odobren

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na podstavi § 32. uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z dne 3. avgusta 1932. (Sl. list št. 581/69-1932) odobril proračun Trgovinske in industrijske zbornice v Ljubljani za poslovno leto 1942. s preloženimi dohodki v znesku 1.301.702 liri ter izdatki v znesku 1.300.102 liri, torej s presežkom 1.600 lir.

Ikrtati je na podstavi § 1., točka 6., zakona z dne 2. julija 1930. (Sl. list št. 100/19-1930) odobril, da se v kritje potrebščin Trgovinske in industrijske zbornice v poslovnem letu 1942. odmerja in pobira:

1. 10%na (deset odstotna) določa od osnovnega davka pridobnine in družbenega davka z naslednjimi spremembami:

Davkoplačevalci, ki plačujejo fiksno odmerjeno pridobnino, morajo plačevati Zbornici letno davščino v znesku 18 lir ali pa mesečno po 1.50 lire.

Obrati, zavezani plačevanju določene Zbornice (izvzemši male obrtnike, plačujoče fiksno odmerjeno pridobnino), ki bi plačevali samo toliko pridobnine, da bi znašala 10% na zbornično določeno manj nego 20 lir, morajo plačati Zbornici letno davščino v znesku 20 lir.

2. 10%na (deset odstotna) določa od 50%nega minimalnega družbenega davka po drugem odstavku čl. 86. zakona o neposrednih davkih. Ta znesek ne sme biti večji od 100 lir.

Pripravke odmerjajo in pobirajo na podlagi § 7. zakona o odmerjanju in pobiranju zborničnih doklad pristojna davčna oblastva. Predpisane doklade za Trgovinsko in industrijsko zbornico so zbornični člani dolžni plačevati v tistih rokih kakor davke, ki tvorijo podlago za njih predpis.

Poleg gornjih davščin je Zbornica upravičena pobirati razne takse, katerih višina se odobri s posebno odločbo.

Svojevoljno zapiranje trgovin

Ugotovljeno je bilo, da lastniki nekaterih trgovin v zadnjih dneh niso niti odpirali svojih lokalov, oziroma da so jih zapirali prej, kakor to dopušča urnik za zapiranje trgovin, ki je bil določen z odredbo Visokega Komisarja št. 113 z dne 3. oktobra 1941-XX.

Visoki Komisar objavlja, da bo odredil takojšnji odvzem obrtnih listov za vse trgovine, ki se bodo svojevoljno zapirale pred določeno uro, in da bo tudi odredil, da se nalože prekrševalcem še druge kazni, kakor jih določa omenjena odredba.

Načrt srbske agrarne proizvodnje za l. 1942.

V Srbiji si prizadevajo, da bi povečali agrarno proizvodnjo in v ta namen sestavili cel načrt. Po tem načrtu bi se s sladkorno repo posejana površina povečala od 4000 na 15.000 ha, vsa površina s sončnicami posejane zemlje se bi zvišala na 30.000 ha. Krompir so dosedaj pridelovali v Srbiji le na 20.000 hektarjih, sedaj pa bi

Pojasnila o prodaji oblačilnih predmetov in obutve

VIII. oddelek Vis. komisariata je izdal pod št. VIII. No 30/61-42 z dne 24. II. naslednje pojasnilo o prodaji tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve:

Za izvrševanje predpisov o racionirani prodaji tekstilnih izdelkov, oblačilnih predmetov in obutve se izdajajo še ta pojasnila:

Odrezki (uporaba)

Da more potrošnik nabaviti predmete, za katerih dvig se zahteva odrez večjega števila točk, nego je določeno za prvo štirimesečje veljavnosti nakaznice, ne sme nabaviti drugega blaga. Ta omejitev pa velja samo za tiste nabave, ki se nanašajo na odrez arabskih števk.

Prevleka za pohištvo

se prodaja brez odvzema točk.

Pregrinjala.

Zanje se šteje enako število točk kakor za posteljne odeje.

Žalne obleke.

Ni dovoljena izdaja nabavnega bona družinam za žalovanje (smrtni slučaj).

Kroji za železniško in tramvajsko osebje.

Ne smejo se izdajati nabavni boni za kroje železničarjem in kontrolorjem malih železnic in tramvajev, ker jim zadostuje službena čepica.

Vera — skupna gospodinjstva.

Ravnanje z verskimi edinicami glede racionirane porazdelitve tekstilnih izdelkov je ravno tako, kakor je določeno za skupna gospodinjstva.

Preja za tkanje.

Je na razpolago samo za industrijske svrhe in se torej praktično ne prodaja občinstvu.

Preja, rajon iz hodne svile.

Ker gre za sukanec, ki se uporablja pretežno za pletene obleke, se mora uvrstiti med «sukanec za trgovino», naveden v skupini V sukanec št. 1 razpredelnice A — vsakih 100 gramov 4 točke.

Šport.

Športne predmete (majice, kratke hlače, telovadne obleke za dijakke) morajo nabavljati z oblačilno nakaznico tudi Italijanska liktorska mladina, dopolavoristi in športna društva.

Sandali.

Sandali, kakor tudi vsaka druga obutev, pri katere izdelovanju se uporablja usnje, so podvrženi racioniranju. V to svrhu naj se izenačijo s cokljami z lesenimi podplati, izvzemši tiste, katerih prodaja je prosta.

Usnjeni škornji.

Spadajo med obutev z nadplati iz kože in podplati iz usnja.

Škornji iz gumija

spadajo pod obutev z nadplati iz tekstilnega blaga in podplati iz gumija.

Gorski čevlji

spadajo med obutev z nadplati iz kože in s podplati iz usnja.

ga na 65 do 70 tisoč hektarjih. Tudi površina bi se gojila v večji meri, zlasti fižol.

Ortopedični čevlji.

Kot takšni se smatrajo čevlji, ki jih potrebujejo pohabljeni ali osebe s posebnimi boleznimi, ter se prištevajo med blago za ortopedično rabo po tabeli B, priloge navedbe Vis. komisariata Službeni l. 512/90-41 in zato so predmet proste prodaje.

Sandali.

Lesene sandale z nadplati iz tekstilnega blaga je treba v inventarju vključiti med obutev z nadplati iz tekstilnega blaga.

Prosta obutev.

Obutev z nadplati iz posebnega platna, s termoidno podlago in podplati iz lepenke, se lahko prosto prodaja brez nakaznic.

Copate s podplati iz regeneriranega gumija.

Med gumijem in regeneriranim gumijem se ne dela razloček; torej so copate s podplati iz regeneriranega gumija podvržene racioniranju in spadajo pod točko 3 skupine VI. razpredelnice A. navedbe Vis. komisariata Službeni list št. 512/90-42.

Copate s podplati iz gumija (število točk)

so izenačene glede točk z «obutvijo z nadplati iz tekstilnega blaga in s podplati iz gumija» postavke 6/3. To določilo izpreminja navodilo Vis. komisariata v okrožnici z dne 22. XI. 41 VIII-No 4776/120 odd. V.

Kopalna obutev.

Kopalna obutev, vsa iz gumija, je obsežena v toč. 3, skupine 6.

Obutev iz ribje kože

je treba šteti kakor obutev iz katere koli druge kože; torej je treba obutvi in oblačilom iz ribje kože dati toliko točk, kolikor jih odpade na posamezno kategorijo omenjenih izdelkov po razpredelnici A, ki je priložena naredbi Vis. komisariata Sl. l. 512/90-41.

Obutev iz kože domačih zajcev (število točk)

se smatra za obutev, za katere nadplate ali podplate je uporabljena koža ali usnje. Spada torej pod toč. 6-2 razpredelnice A navedbe Vis. komisariata Sl. l. 512/90-41.

Niti iz konoplje.

Sukanec iz konoplje ni obsežen v racioniranih tekstilnih izdelkih, ker se ne uporablja za šivanje oblačil.

Joje iz kože.

Za nabavo jop iz kože za motocikliste in jop iz kože sploh je število odrezkov, ki se imajo odvzeti, isto kakor pri delovnih jopah.

Spalne joje.

V zvezi z morebitno razliko med številom točk za izdelano spalno jopo in za blago, ki je potrebno za njeno izdelavo (slednje število je višje), je treba pripomniti, da kaže uporabiti blago v manjši množini, da se zabiše razlika in da se varčuje s tekstilnim blagom.

Jopiči (število točk).

Jopiči za kakršno koli rabo, športni ali za delo, se morajo smatrati v pogledu števila točk za joje omenjene pod zap. številko 2 skupine I tabele A, ki je pridejana naredbi Vis. komisariata Sl. list št. 512/90-41.

Vetrne bluže in joje

se smatrajo za navadne «joje» v razpredelnici A št. 1 in 2.

Tekstilno blago vojaškega tipa.

Tekstilno blago vojaškega tipa, določeno za civilne osebe, čeprav so v službi vojaških poveljstev, imajo isto število točk, kakor drugo tekstilno blago.

Obrtno dovoljenje (odvzem).

Trgovci, ki jim je bilo odvzeto obrtno dovoljenje zaradi prekrškov zakona, smejo prodati svoje blago drugim trgovcem, ki ga morajo redno vpisati v svojo prejemno knjigo.

Kroji za dopolavoriste.

Ni dovoljena oprostitve blaga od zapore za izdelovanje dopolavoristovskih krojev.

Jetniki.

Ni dovoljeno izdajati nabavne bone na ime družinskih članov jetnikovih, da bi se mu poslala obleka.

Vozne plahte

se ne smejo prodajati na nabavne bone, če se rabijo za pogrinjanje motornih vozil, ker so v celoti namenjene za potrebe prebivalstva.

Konjske plahte

se prištevajo, kar se tiče racioniranja, med «druga» pregrinjala, postavka 1 skupine IV. tabele A, ki je priložena naredbi Vis. komisariata Sl. l. 512/90-41.

Plahta za tovarne avtomobile.

Bombažne tkanine za avtomobilske plahte je vključiti med «tekstilno blago za tehnične predmete» in je zato dovoljena njih prodaja.

Duplikati oblačilnih nakaznic.

Trenutno ni dovoljeno izdajati duplikate osebnih oblačilnih nakaznic.

Bojevniki.

Izdajanje nabavnih bonov na prošnjo zasebnikov, fašističnih ustanov, šolskih zavodov itd. za blago, ki je namenjeno bojevnikom, ni dovoljeno, v kolikor za to primerno skrbje pristojne uprave.

Tipizirano tekstilno blago 65 kategorije D (Uvrstitev).

To tekstilno blago je treba uvrstiti med volnene tkanine ali volneni tip.

Srajce.

Deset točk za srajce ustreza točkam tekstilnega blaga, ki se rabi za njih izdelavo, ko je treba uporabiti blago za osebno perilo (3 točke za tekoči meter) in ne drugega tekstilnega blaga (4 do 12 točk za tekoči meter).

Društva in G. I. L.

Kroje za društva in akademije Italijanske liktorske mladine (Gil) je smatrati za fašistovske kroje.

Zdravniki.

Za nabavo bluz, brisač, rjuh itd. pri poslovanju zdravniških kabineto, dobrotelnih ustanov se smejo izdajati nabavni boni samo v primeru dokazane nujne potrebe. Kar se tiče obutve, bi kazalo, da bi nameščenci uporabljali obutev avtarkičnega tipa, to je takšno, pri kateri se ne rabi nič usnja ali gumija.

Vmesne podloge — Podloga za dežne plašče.

Vmesna podloga, volnena ali iz tipizirane volne za dežne plašče, že izdelana, se šteje med točke po dolgoti.

Nameščenci in vajenci

niso delavci, zato se zanje ne da uporabiti določilo čl. 16 navedbe Vis. komisariata Sl. l. 512/90-41 o tem, da smejo delodajalci za svoje delavce nabavljati delovno obleko.

Bolnišnice.

Trg.-ind. zbornica sme v primeru nujne potrebe nakazati bolnišnicam sukanec.

Reveži — dobrodelnost.

Podpornim ustanovam se ne smejo izdajati posebna dovoljenja za nabavo oblačil za revne podpirance, katerim se dajejo oblačila ob uporabljanju osebnih oblačilnih nakaznic.

Podčastniki, častniki (na dopustu iz operacijskega ozemlja).

Častnikom in podčastnikom, ki prihajajo na dopust iz operacijskega ozemlja, se ne smejo izdajati oblačilne nakaznice.

Delavci na dopustu iz Nemčije.

Delavcem, ki se vračajo iz Nemčije na dopust, se ne sme izdati oblačilna nakaznica.

Ostanki (inventar).

Vse ostanke, naj bodo dolgi kolikor hočejo, je treba oceniti po dolžini in inventarizirati in prodajati po točkah.

Podplati iz gume, pete iz gume.

Podplati, polpodplati in pete iz gume se ne vključujejo med racionirane izdelke in jih zato ni treba inventarizirati.

Pergamoid

se ne smatra za nadomestilo usnja ali krzna in ga torej ni treba inventarizirati.

Platno za žimnice

je treba vključiti med tekstilno blago, navedeno v točki 8 II. poglavja tabele A, ki je priložena naredbi Vis. komisariata Sl. l. št. 512/90-41.

Poroke (nabavni boni).

Za izdajo nabavnih bonov ob porokah je potrebno, da se predloži potrdilo o opravljenih oklicih.

Dežni plašči iz gumiranega platna spadajo med dežne plašče, navedene pod skupino I in II navedbe Vis. komisariata Sl. l. 512/90-41.

Vetrne joje.

Vetrne joje spadajo med joje sploh in so torej racionirane.

Biljardi (sukno).

Sukno za biljarde je racionirano. Vzorec najnovejše mode — luksus. Ni dovoljeno izključevati iz racioniranja takozvano luksuzno blago sploh, všteti tudi vzorce najnovejše mode.

Redovnice.

Preoblačenje redovnic, to je oseb, ki niso še članice skupnih gospodinjstev (in ki torej imajo oblačilno izkaznico), se mora izvršiti proti oddaji odrezkov.

Racioniranje — Konfekcija za novorojenčke.

Otroške oblekice do največ 40 cm dolžine je treba smatrati za otroška oblačila izpod enega leta starosti. Zato niso racionirana.

Platno za tehnično rabo.

Če naj porhant služi za tehnično uporabo, se more priskrbeti po

postopku, predvidenem v okrožnici VIII No 4776/205-41 z dne 9/1/42.

Vrvice za mreže in platno za jadra.
Platno za jadra obrtnikom in ribičem je treba dobavljati po postopku, predvidenem v okrožnici VIII, No 4776/205-41 z dne 9. januarja 1942. Vrvi za ribiške mreže (vrvi in trte) niso racionirane. Vendar pa morajo zainteresirani za njihovo dobavo industrijsko konfederacijo.

Izdaja bonov za sukno za biljarde.

Zeleno sukno za platno za biljarde naj se dobavlja po postopku, ki je določen v okrožnici VIII, No 4776/205 z dne 9. januarja 1942.

Vezivo za cvetličarsko obrt.

Dobavljanje žice cvetličarskim obrtnikom naj se vrši po postopku, navedenem v okrožnici VIII, No. 4776/205 z dne 9. januarja 1942.

Cule za tržni nakup.

Tako zvane cule za na trg so racionirane in spadajo pod naziv »druge rute« (št. 19 in 17 skupin I in II tabele A naredbe Vis. komisariata Sl. l. št. 512/90-42).

Tekstilno blago mornarsko modro ali kaki.

Za to kategorijo blaga, po 70 cm, teža v gramih 190/200 za vsak tekoči meter, je določitev po točkah uvrščena pod tekočo številko 2 toč. 1b kategorije V »tkanine in preja« tabele A, ki ustreza 6 točkam za vsak tekoči meter.

Volnene kapuce in rokavice za smučarje.

Kapuce za smučarje spadajo med »zunanje pletenine«; smučarske rokavice so izvzete iz racioniranja. Za nabavo surovin, potrebnih za izdelavo volnenih rokavic, ki niso racionirane in torej njih prodaja ni podvržena odvzemu odrezkov, se je ravnati po postopku, določenem v okrožnici VIII, No 4776/205 z dne 9. januarja 1942.

Čeztrebušniki in čezkolenke — gorske maje.

Čeztrebušniki in čezkolenke spadajo med »spodnje pletenine«, med tem ko gorske maje spadajo med »težke zunanje pletenine«. Zato gre tem oblačilom število točk, določeno v tabeli A pod nazivom »pletenine«.

Ovratnice s kapuco.

Ovratnice s kapuco štejejo ravno toliko točk kakor ovratnice (šerpe).

Delovne obleke za potujoče prodajalce.

Določbe čl. 16 naredbe Vis. komisariata Sl. l. št. 512/90-42 niso raztegnjene na stojničarje na javnih trgih glede nabave delovnih oblek brez nakaznic.

Šali in šerpe

so obseženi v zadevnih nazivih pod I^o 21-22; 2° 18-19; 3° 9, tudi če so izdelani iz pletenih tkanin.

Šerpe

so izključno le ovratne šerpe.

Spodnje perilo.

Če je izdelano iz nerazpletelih tkanin (svila rajon, bemborg ali albone) ali če je stikano na statvah na vate, se ne sme uvrščati med pletenine, marveč med perilo, izdelano iz nepletene tekstilnega blaga, in sicer zato, ker nerazpleteno tekstilno blago ima samo ustroj pletenega tekstilnega blaga, v ostalem pa vsa značilna svojstva tkanega blaga, izdelanega s statvami na čolnikih.

Delovne halje (krila za ženske) se štejejo za predpasnike (II/12).

Muselin.

Ima število točk določeno za ta naziv brez ozira na širino.

Tekstilno blago za prte in prticeke.

Tekstilno blago za prte (V/7, b) ne sme prekoračiti razsežnosti 200 krat 250 cm in za prtice (5-7/C) ne razsežnosti 60x60 cm.

Usnjene gamaše

spadajo med obutev naziva VI/9/1.

Vata za polnjenje

se vključuje med izdelke, ki niso racionirani, enako kakor kamelja dlaka in žima za polnjenje.

Tekstilno blago za dežne plašče

Število točk za to blago je brez ozira na njegovo širino določeno v razpredelnici A naredbe Vis. komisariata Sl. l. št. 512/90-41.

Športne hlače — Kratke hlače (za ženske)

so izenačene s hlačami oz. s kratkimi hlačami za moške.

Ločljiva podloga

iz volnenega tekstilnega blaga ali iz tipizirane volne, za moške dežne plašče, dobi tolikšno število točk, kolikor blaga je bilo potrebno za njih izdelavo.

Prašni plašči za avtomobiliste

so izenačeni z moškimi predpasniki.

Platnjeni čevlji

z lesenim dnom in cokolje iz regeneriranega gumija je treba vključiti v toč. 3 skupine 6.

Zamet za modistinje

Zamet za ženske klobuke iz svile ali mešan, širina 45 cm, teže manjše od 100 g na tekoči meter, je uvrstiti med »druge tekstilno blago« (poletni tip) točke 2-1a, skupine V (4 točke).

Hlače na gamaše za otroke

je treba smatrati za »zunanje pletenine«, če so izdelane iz pletenega tekstilnega blaga; sicer pa spadajo pod toč. 2-a skupine 3 (7 točk).

Prijava dobave blaga detaljstom

Dolžnost prijavljati Zbornici za TI dobave blaga detaljstom je stopila iz veljave z uvedbo racioniranja.

Razlika v številu točk.

Razlika med številom točk neiz-

delanega in izdelanega tekstilnega blaga dejansko obstoja. To dejstvo bo v bodoče lahko povod za revizijo razpredelnice A.

Odrezkji (uporaba). Nabava predmetov, ki zahtevajo večje število odrezkov kakor se jih more uporabiti v enem štirimesečju.

Določilo čl. 11, črka A, odstavek 3 naredbe Vis. komisariata Sl. l. št. 512/90-42 je uporabno samo v tem primeru, če potrošnik nabavi pri istem trgovcu blago in podlogo, da si omisli naravnost konfekcijo; v tem primeru je namreč smatrati blago za podlogo za en sam predmet.

Halje za gojence tehnične industrijske šole.

Ne more se uporabiti čl. 16 naredbe Vis. komisariata Sl. l. št. 512/90-42, ker se gojenci tehnične industrijske šole v pogledu dovolitve halj ali delovnih bluz ne morejo smatrati enake z delavci. Ker halje med praktičnimi vajami ščitijo obleko gojencev, jih je treba nabavljati z osebno oblačilno nakaznico.

Bluze za ženske

Če so napravljene iz nerazpletene blaga, potem spadajo med »bluze« skupine II toč. 4.

Obleke iz slamnatega in steklenega tekstilnega blaga.

Izvzete iz racioniranja so zunanje pletenine, izdelane iz predene stekla kakor tudi iz predene slame. Razume se pa, da vlakna slamnate tkanine, v kolikor gre za slamnato tekstilno blago, ne sme tvoriti izdelek »Trital«, ki je racioniran.

Prašni plašči za avtomobiliste, popotni,

spadajo pod toč. »moški predpasniki«, navedeno pod št. 20, skupine I razpredelnice A.

Iz italijanskega gospodarstva

Omejitve porabe električnega toka za industrijski pogon so bile odredjene, kakor znano, v začetku letošnjega leta. Zaradi tega je bil skrajšan delovni čas v obratih raznih strokov. Pozneje so bile določene tudi omejitve zasebne porabe električnega toka. Do konca aprila mora vsako gospodinjstvo prirediti v primerjavi z decembrom 20% električnega toka. Omejitve zasebne porabe je že omogočila večja dobava toka industriji. Odstotek zmanjšanja porabe v industriji je bil že znižan od 35 na 20, v kratkem pa bo spet omogočena normalna poraba.

Pri prodaji toaletnega mila je ministrstvo za korporacije v trgovini na debelo določilo ceno 13 lir, v trgovini na drobno pa 18,50 lire za kg enotnega toaletnega mila, prodaja prejšnjih vrst toaletnega mila pa je dovoljena do 31. marca letos.

Proizvodnja stavbnega lesa je znašala lani v vsej Italiji 3,96 milijona kubičnih metrov, prejšnje leto pa 3,49 milijona. Proizvodnja drv je dosegla 43,69, oglja pa 5,72 milijona stotov. Kalabrija je dala največ lesa, Piemont največ drv, Toskana pa največ oglja.

Za povzdigo tujskega prometa je bilo odredjeno, da se vzdolj vseh državnih cest zgradijo primerna razgledišča, ki bodo nudila najlepši razgled po pokrajinah. Nacionalni zavod za tujski promet je svojim poslovalnicam že dal navodila, kako naj uredijo taka razgledišča.

Poštna uprava v Albaniji razširja pošto, telegrafsko in telefonsko omrežje. Januarja je bilo ustanovljenih in urejenih šest novih poštних uradov. Brzojavne zveze so bile podaljšane na progah Koplik-Tuzi in Tirana-Uræzege, nadaljujejo pa se dela za zgradnjo brzojavnih linij Skader-Muzikan, Skader-Koplik in Himara-Eda. Brzojavne zveze med Albanijo in Črno goro bodo v kratkem urejene.

Italijanska petrolejska družba Agip, ki je že pred vojno začela izkoriščati ležišča oljnatega skriljca v Albaniji, bo izkoriščala tudi velika taka ležišča v Liki, za katere so se močno zanimali Nemci, a so opustili svoje načrte v korist italijanskih interesentov. Skriljcevec v Liki je po sodbi nekaterih strokovnjakov boljši za pridobivanje rudninskega olja kakor estonski skriljcevec, ki je dal 1. 1939. okrog 180.000 ton olja.

Avtomatično zaklopnico za plinske cevi je po dolgi poizkusih izdelal in tudi praktično preizkusil laboratorij za električne in plinske aparate v Milanu. Iznajdba bo dobro služila vsem konsumantom plina, ker bo z njo preprečeno uhajanje plina iz cevi, ki je povzročilo že mnogo nesreč.

Filmsko mesto Cinecittà je italijanski evropski Hollywood. Na površini 460.000 kvadratnih metrov so ateljeji, tehnični objekti, delavnice, restavracije za igralce in uslužbenke. Ateljeji in tehnična poslopja zavzemajo površino 190.000 kvadratnih metrov. Filmsko mesto je zvezano z Rimom s posebno cestno železnico.

Velesojmi in podobne prireditve so letos prepovedane v Italiji, da ne bi bila preobremenjena prometna sredstva, ki so potrebna za doseg zmage v vojni. Pri tej prepovedi sta izvzeta mednarodni velesojmi v Milanu od 11. do 27. aprila ter razstava obrti v Firenci od 26. aprila do 3. maja, ker so priprave za obe prireditvi že skoraj zaključene.

Banca Dalmata di Sconto S. A. Zara je ustanovila svojo podružnico v Dubrovniku. Podružnica ima glavnico 2,5 milijona lir, po sporazumu med Italijo in Hrvaško o poslovanju denarnih zavodov pa ima dovoljenje za poslovanje do konca leta 1999.

Ljubljanski spomladanski velesojem odložen

Z ozirom na določbe o velesojih in razstavah v Kr. Italiji je Visoki Komisar odredil, da letos spomladanskega velesoja v Ljubljani ne bo.

Gospodarske vesti

V Berlinu je bila konferenca zastopnikov Madžarske, Hrvaške in Bolgarske radi razdelitve bivših jugoslovanskih državnih dolgov. Pred to konferenco pa je bil med Nemčijo in Italijo o tem vprašanju sporazum že dosežen.

Evropa bo imela v kratkem dovolj tobaka, da ji ne bo treba več tobaka uvažati. Evropa potrebuje na leto okoli pol milijona ton tobaka in toliko ga bo pridelala v poldrugem letu.

V hrvaških železniških jedlinih vagonih velja odstop zajtrk 20, kosilo in večerja pa po 80 kun.

Zaradi večjega dovoza premoga v Beograd in popuščanja mraza je v Beogradu gospodarskim in industrijskim podjetjem zopet dovoljena uporaba električnega toka tudi po dnevi.

Srbska centrala za les je objavila, da bo od 15. marca dalje potrebno posebno dovoljenje za trgovino z lesom, lesnimi izdelki, ogljem in drugim lesnim materialom. Vse zaloge lesnega materiala se morajo centrali prijaviti do dne 5. marca.

Prodaja čevljev iz usnja je bila v Romuniji racionirana. Posebne nakaznice za nakup čevljev in za popravila čevljev se bodo izdale samo onim, ki dokažejo, da imajo le en par čevljev, oziroma da je drugi par čevljev potreben popravila.

Nakaznice na tobak namerava uvesti grška vlada. Nakaznice pa bodo dobivali samo moški stari nad 18 let.

Uprava romunskih državnih železnic je zelo omejila potniški promet, da se more tovarni promet povečati.

Med Madžarsko in Turčijo se vodi pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Pogodba bo med drugim urejala uvoz madžarskega tekstilnega blaga v Turčijo ter izvoz turške volne v Madžarsko.

Na Madžarskem so začeli izdelovati enotne obleke in enotno obutev, da bi se moglo revno prebivalstvo oskrbeti z obleko.

Med Romunijo in Švico je bila podpisana nova trgovinska pogodba, ki je stopila 1. marca v veljavo.

Nemški fundirani državni dolg je po uradnem izkazu narasel v zadnjem četrtletju 1941 od 58,06 na 64,23 milijarde mark, višeci dolgi pa so v istem času narasli od 52,7 na 60,6 milijarde mark.

Kakor drugi velesojmi v Nemčiji, je bil odpovedan tudi praški spomladanski velesojem.

Nov gospodarski red je uvedel v zasednem ruskem ozemlju minister Rosenberg in sicer v soglasju z maršalom Göringom, voditeljem štiriletk. Zopet se uvede individualno kmetško gospodarstvo, za prehodno dobo pa bodo novi načini kolektivnega gospodarstva nadomestili kolhoze.

Civilno mobilizacijo namerava proglasiti predsednik Roosevelt, kakor je izjavil senator Byrd.

Denarstvo

Srbska hipotekarna banka je znižala obrestno mero za vse pu-pilne in cerkveno-samostanske naložbe od 4 na 3% letno.

Otok bankovcev se je v češkomoravskem protektoratu lani povečal od 6,45 na 9,40 milijarde Kč.

Od razpisnega angleškega tretjega vojnega posojila v predvideni višini 500 milijonov funtov, je bilo do konca januarja podpisanega samo za 208 milijonov funtov. Posojilo se obrestuje po 2,5%.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Ukrepi za pocenitev živil in stanovanj

Ministrski odbor za preskrbo in nadzorstvo nad cenami je imel pod predsedstvom Duceja spet sejo v zadnjih dneh februarja ter sprejel več važnih sklepov za boljše ureditev prehrane in za izboljšanje stanovanjskih razmer.

O položaju prehrane je poročal minister za kmetijstvo, odbor pa je po volji Duceja sklenil, da se cene ustalijo in po možnosti tudi znižajo. Dokler traja vojna, se odpravi splošna taksa na goveje, svinjsko, ovčje in kozje meso, kmetijski minister pa je bil pooblaščen, da določi na trgu in v nadrobni prodaji nove cene, ki stopijo v veljavo 9. marca.

Z drugim odlokom so določene nove znižane tarife za prevoz živil po železnicah. Znižanje prevoznih tarif zaradi pocenitve živil je bilo sklenjeno že 31. januarja. Takrat se je pocenil prevoz vina za 10, raznih živil pa do 25%. Sedanje znižanje prevoznih tarif, ki že velja od 1. marca, pa znaša najmanj 20 do 25%, ne velja pa za izvozno blago.

Dalje je odbor sklenil, da bodo posebne krajevne komisije pregledale vse nove hiše ter ugotovile, če so v zdravstvenem oziru primerne za stanovanja. Pri tem pregledu bodo določene tudi najemnine, ki pa ne smejo biti višje, kakor so bile v začetku leta 1940. Najemnikom, ki so bili poklicani pod orožje, stanovanje ne sme biti odpovedano, če plačujejo najemnino. Odpoved je dopustna le takrat, kadar potrebuje lastnik hiše stanovanje za svoje ožje sorodnike. Sorodniki hišnih lastnikov, ki so si nabavili stanovanjsko opremo po 29. marcu 1941., pa nimajo pravice do vselitve na tak način.

Ministrski odbor je razpravljal tudi o cenah kemičnih izdelkov. Za nekatere je odobril stare, od korporacijskega ministrstva predložene cenike, v splošnem pa je odredil tudi za kemične proizvode kontrolo cen v svrhu znižanja.

Prihodnja seja ministrskega odbora bo 12. marca.

Gospodarstvo Nizozemske Indije

Nizozemska kolonialna posest v Aziji presega skupno površino evropskih držav Italije, Anglije, Španije, Francije, Portugalske in Švice. Nizozemska Indija, ki je sestavljena iz neštetihi otokov in morskih predelov, je pretežno agrarna dežela. Njena najstarejša poljedelska panoga so nasadi sladkornega trsta, ki pa so se v korist drugih kulturnih rastlin v novejši dobi precej zmanjšali. Poleg sladkornih so najvažnejši nasadi kininoveca ter plantaže kavčuka, kave, čaja in tobaka. Močno so se razširili tudi nasadi oljnatih palm.

Na drugem mestu v gospodarstvu Nizozemske Indije je rudar-

stvo, ki daje zlato, srebro, kositer, premog, boksit in petrolej. Veliko prirodno bogastvo in proizvodno silo nizozemskih kolonij označujejo naslednji podatki iz zadnjih let pred sedanjo vojno: povprečna letna proizvodnja je znašala 7,4 milijona ton petroleja, 1,4 milijona ton premoga, 30.000 ton kositra, 240 tisoč ton palmovega olja, 200.000 ton kavčuka, 90.000 ton čaja, 60.000 ton kave, 12.000 ton kininove skorje itd.

V ogromnem gospodarstvu je vloženega dosti tujega kapitala. V plantažah n. pr. imajo Nizozemci poldrugo milijardo, tujci pa pol milijarde nizozemskih goldinarjev.